

EOAN
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Κυκλική Οικονομία και Πλαστικά: Το νομοθετικό πλαίσιο και ο ρόλος του EOAN

Νικόλαος Χιωτάκης
Δ/νων Σύμβουλος EOAN

Ο κύκλος των χαμένων πλαστικών

Σκοπός του ΕΟΑΝ

- Ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) έχει θεσμικό ρόλο για την ανακύκλωση στη χώρα, καθώς μεριμνά για την εφαρμογή της πολιτικής για την πρόληψη και την εναλλακτική διαχείριση προϊόντων και αποβλήτων για τα οποία εφαρμόζονται μέτρα πρόληψης ή/και προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης, καθώς και εισηγείται στο ΥΠΕΝ των μέτρων και προγραμμάτων αυτών.
- Ο ΕΟΑΝ είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, που εποπτεύεται από το ΥΠΕΝ.
- Με το νέο Νομοθετικό Πλαίσιο ο Ε.Ο.ΑΝ. έχει αναλάβει κομβικό ρόλο στην προώθηση της ανακύκλωσης, αλλά και της κυκλικής οικονομίας στη χώρα.

Στρατηγικοί στόχοι του ΕΟΑΝ για την περίοδο 2020 – 2022

Μείωση της δημιουργίας αποβλήτων, μέσω της θέσπισης και εποπτείας μέτρων πρόληψης.

Αύξηση της ανακύκλωσης, μέσω της θέσπισης και εποπτείας προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης

Ενίσχυση της εποπτείας και του ελέγχου όλων των εμπλεκόμενων φορέων

Εδραίωση της περιβαλλοντικής συνείδησης, των αρχών της κυκλικής οικονομίας και του ερευνητικού έργου του Οργανισμού

Διαρκής βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του Οργανισμού.

Μετάβαση προς την Κυκλική Οικονομία

- ◆ Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων
- ◆ Μείωση ποσότητας αποβλήτων, μέσω της επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης διάρκειας ζωής
- ◆ Αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων → μείωση αρνητικών επιπτώσεων σε περιβάλλον & ανθρώπινη υγεία
- ◆ Αξιοποίηση δευτερογενών υλικών

Νέο Νομοθετικό Πλαίσιο

► **ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4819 (ΦΕΚ Α' 129/23.07.2021)**

Ολοκληρωμένο Πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις.

► **ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4736 (ΦΕΚ Α' 200/20.02.2020)**

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και λοιπές διατάξεις.

Πλαστικά Προϊόντα Μιας Χρήσης (ΠΠΜΧ, ΠΜΧ)

Δέκα πιο συνηθισμένα πλαστικά αντικείμενα που συναντάμε στις Ευρωπαϊκές παραλίες

Αποσιγάρα

Συσκευασίες τροφίμων

Μπουκάλια αναψυκτικών και ποτών

Σακούλες

Συσκευασίες από πατατάκια/

Τα γλασκά αντικείμενα μιας χρήσης αντιπροσωπεύουν το

50%

των απορριμμάτων στη θάλασσα

Εξαρτήματα ειδών γυναικείας υγιεινής

Μπαλόνια και καλαμάκια στήριξης μπαλονιών

Κύπελλα και καπάκια

Μαχαιροπίρουνα, καλαμάκια και αναδευτήρες

Μπατονέτες

Πηγή: Βάσει έρευνας Κοινού Κέντρου Ερευνών

Ν. 4736/2020 (Οδηγία ΕΕ 904/2018) σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων των ΠΠΜΧ στο περιβάλλον

Ν. 4736/2020 (Οδηγία ΕΕ 904/2018) σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων των ΠΠΜΧ στο περιβάλλον

Στόχοι

- Η **πρόληψη** και η **μείωση της θαλάσσιας ρύπανσης** από πλαστικά απορρίμματα που προέρχονται από ορισμένα πλαστικά αντικείμενα μίας χρήσης και αλιευτικά εργαλεία που περιέχουν πλαστική ύλη.
- Η προώθηση της **μετάβασης σε μία κυκλική οικονομία** με καινοτόμα και βιώσιμα επιχειρησιακά μοντέλα, προϊόντα και υλικά.

Προβλεπόμενα μέτρα

	Άρθρο 4 Μείωση κατανάλω σης	Άρθρο 5 Περιορισμ ός διάθεσης στην αγορά	Άρθρο 6 Επανασχεδια σμός προϊόντος & ιχνηλασιμότη τα	Άρθρο 7 Σήμανση	Άρθρα 8, 9, 10,11 Διευρυμένη ευθύνη παραγωγού	Άρθρο 13 Χωριστή συλλογή / DRS	Άρθρο 14 Αύξηση ευαισθητ ποίησης
Περιέκτες τροφίμων	X	(PS)			X		X
Κυπελάκια	X	(PS)		X	X		X
Μπατονέτες		X					
Μαχαιροπίρουνα, πιάτα, αναδευτήρες, καλαμάκια		X					
Καλαμάκια για μπαλόνια		X					
Μπαλόνια					X		X
Πακέτα & περιτυλίγματα					X		X
Περιέκτες ποτών, καπάκια και καλύμματα & Σύνθετες συσκευασίες		(PS)	X		X	X	X
Είδη υγιεινής: - Υγρά μαντηλάκια				X	X		X
- Σερβιέτες				X			X
Λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς					X		X
Φίλτρα προϊόντων καπνού				X	X		X
Αλιευτικά Εργαλεία					X		X

Άρθρο 4: Μείωση της κατανάλωσης

- ◆ Από **1.1.2022** επιβάλλεται **εισφορά προστασίας περιβάλλοντος** για τα ΠΠΜΧ που διατίθενται ως συσκευασία των τροφίμων και ποτών κατά την πώλησή τους σε επιχειρήσεις μαζικής εστίασης και λιανικού εμπορίου:
 - ▶ **0.04€ +ΦΠΑ κυπελάκια & περιέκτες τροφίμων + 0.04€ καπάκι**
- ◆ Από **1.1.2022** οι επιχειρήσεις μαζικής εστίασης υποχρεούνται να εξασφαλίζουν επαναχρησιμοποιούμενα εναλλακτικά προϊόντα διαθέσιμα στον καταναλωτή.
- ◆ Από **1.7.2022** οι επιχειρήσεις catering απαγορεύεται να χρησιμοποιούν ΠΠΜΧ (πλαστικά πιάτα και μαχαιροπήρουνα).

Άρθρο 5: Περιορισμοί διάθεσης στην αγορά

Από **3.7.2021** απαγορεύεται η διάθεση των εξής **10 ΠΠΜΧ** στην Ελλάδα και σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- ▶ πλαστικά καλαμάκια
- ▶ πλαστικά μαχαιροπήρουνα
- ▶ πλαστικά πιάτα
- ▶ πλαστικοί αναδευτήρες ποτών
- ▶ πλαστικά στηρίγματα μπαλονιών
- ▶ μπατονέτες
- ▶ περιέκτες-δοχεία τροφίμων κατασκευασμένα από (EPS) διογκωμένο πολυστυρένιο/φελιζόλ (PS)
- ▶ περιέκτες ποτών από διογκωμένο πολυστυρένιο/φελιζόλ
- ▶ κυπελάκια για ποτά και τα καπάκια τους από διογκωμένο πολυστυρένιο/φελιζόλ
- ▶ ΟΛΑ προϊόντα από οξοδιασπώμενη πλαστική ύλη

Άρθρο 6: Απαιτήσεις για επανασχεδιασμό προϊόντων

- ▶ Από **3.7.2024** πλαστικά καπάκια και καλύμματα **μόνιμα προσαρτημένα στους περιέκτες** ποτών έως 3 lt, καθόλη τη διάρκεια της προβλεπόμενης χρήσης του προϊόντος
- ▶ **Ποσοστό ανακυκλωμένου πλαστικού στις πλαστικές φιάλες**
 - ▶ 1.1.2025 >25% ανακυκλωμένο πλαστικό στις φιάλες PET
 - ▶ 1.1.2030 >30% για όλες τις πλαστικές φιάλες στην αγορά
 - ▶ Υποχρεωτική σήμανση των φιαλών κατά ΕΛΟΤ ISO 14021

Άρθρο 7: Απαιτήσεις για τη σήμανση

Από **3.7.2021** τα ακόλουθα ΠΠΜΧ **φέρουν εμφανή, ευανάγνωστη και ανεξίτηλη σήμανση:**

- Σερβιέτες υγιεινής, ταμπόν και εφαρμογείς ταμπόν
- Υγρά μαντηλάκια (προσωπικής και οικιακής χρήσης)
- Φίλτρα και προϊόντα καπνού με φίλτρο
- κυπελλάκια

που **ενημερώνει τους καταναλωτές** για:

- ▶ τις κατάλληλες επιλογές διαχείρισης των ΠΠΜΧ ως αποβλήτων ή τους προς αποφυγή τρόπους διάθεσής τους
- ▶ Την παρουσία πλαστικών υλών στο προϊόν και τις επακόλουθες αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις της απόρριψής τους στο περιβάλλον

Άρθρα 8, 9, 10, 11: Προγράμματα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού

Έως 05-01-2023 θεσπίζονται ΠΔΕΠ για:

- ▶ περιέκτες τροφίμων & περιέκτες ποτών
- ▶ πακέτα και περιτυλίγματα από εύκαμπτο υλικό
- ▶ κυπελάκια για ποτά και καπάκια
- ▶ λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς
- ▶ υγρά μαντηλάκια
- ▶ μπαλόνια
- ▶ προϊόντα καπνού με φίλτρο και φίλτρα

Έως 31-12-2023 για αλιευτικά εργαλεία με πλαστική ύλη

Άρθρο 13: Χωριστή συλλογή για πλαστικές φιάλες

- Στόχος χωριστής συλλογής για ανακύκλωση των πλαστικών φιαλών ποτών:
 - 77% κ.β. έως το 2025
 - 90% κ.β. έως το 2029
- Έως **5.1.2023** εφαρμογή συστήματος επιστροφής εγγύησης (DRS) για φιάλες ποτών έως 3lt

Άρθρο 14: Αύξηση ευαισθητοποίησης για την Πλαστική Σακούλα Μεταφοράς

N. 4819/2021

N. 4736/2020

N. 4685/2020, άρθρο 97:

1.1.2021 Περιβαλλοντικό Τέλος σε ΟΛΕΣ τις πλαστικές σακούλες μεταφοράς (-βιοαποδομήσιμες) 0.07€+ΦΠΑ=0.09€

ΚΥΑ 180036/952/2017

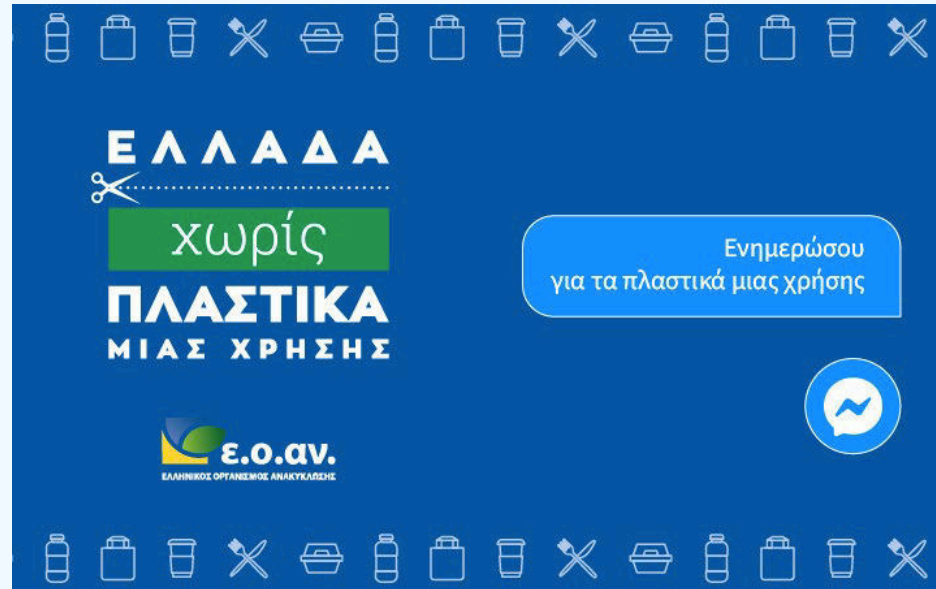
Στόχος

Η μείωση της κατανάλωσης σε **90 λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς** κατά κεφαλήν

- Ενημέρωση κοινού από ιστοσελίδα ΕΟΑΝ www.supfree.gr

Άρθρο 14: Μέτρα ευαισθητοποίησης

- Δράσεις ευαισθητοποίησης και προώθηση χρήσης επαναχρησιμοποιήσιμων τσαντών μεταφοράς (πάνινες τσάντες)
- Προβολή μηνυμάτων ευαισθητοποίησης σε ΜΜΕ, ηλεκτρονικά μέσα και έντυπα
- Προωθητικές δράσεις καθαρισμού ακτών
- Εκπαιδευτικές δράσεις σε μαθητές Α΄ και Β΄ θμιας

Επικοινωνιακό Πρόγραμμα ΕΟΑΝ

Καμπάνια ευαισθητοποίησης των πολιτών για την πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και τη διαλογή στην πηγή

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Διαλογή αποβλήτων σε 4 ρεύματα

Χρήση καφέ κάδου για απόβλητα τροφίμων

Περαιτέρω περιορισμός χρήσης πλαστικής σακούλας

Κατάργηση ΠΠΜΧ

Μείωση Χρήσης ΠΠΜΧ

**Ευχαριστώ πολύ για την
προσοχή σας!**

μ :

Πατησίων 147, Αθήνα, Τ.Κ. 11251

Τηλ.: +30 210 8647420 e-mail: info@eoan.gr

Ιστοσελίδα: www.eoan.gr